

Nehéz lenne jellemezni azt az irodalmi ízlést, amit a kötet visszatükröz. A magyar írók közül Ady hatása emelkedik ki, utána Arany Jánosé és Jókai Móré következik, ez utóbbi azonban leginkább a gyermekkori olvasmányok között szerepel. A gyermekkor olvasmányai közül sokan emlegetik Benedek Elek kitűnő meséskönyveit és Robinsont is. Meggondolandó, hogy az úgynevezett „ifjúsági írók“ közül senkinek sem említik meg nevét az anket során. Azoknak, akiknek irodalmat tanítanak, bizonyára sok okulást nyújt majd ez a rokonszenves anket és talán akadnak olyanok is, akiknek további olvasmányait alakítja. Közhalmi vállalkozását, azonkívül, hogy igen gazdag ízléstörténeti dokumentumot adott kezünkbe, ez a hatása is értékessé teheti.

Baróti Dezső dr.

Udvarhelyi Károly: Földrajzi munkanapló a polgári fiú- és leányiskolák I., II. és III. osztálya számára. 6 füzet. Szerző kiadása. VKM. engedélyének száma: 9466/1937. Eln. Szeged, 1937.

A gyakorló polgári iskola földrajzi szakvezető tanárának fenti címen megjelent új földrajzi segédkönyve betetőzése annak a már széles körben alkalmazott és bevált rajzoltató eljárásnak, melynek példatárát szerző 1933- és 1935-ben (második kiadás) „Mit rajzoljunk a földrajzi órán“ címen közrebocsátotta. Míg e gyűjteményes munkában szerző arra igyekszik útmutatást adni, hogyan kell a rajzolást szakszerűen és eredményesen alkalmazni a tanításban úgy, hogy abban a földrajz és módszerének vezető gondolatai is érvényesüljenek, addig a most megjelent földrajzi munkanaplókban az átlagos szükségletnek megfelelő mértéket törekszik felállítani, kiválasztva a kvalitatíve legjobb és legszükségesebb anyagot. A kiválasztott anyag részben rajzi, másrészt megfigyelésre és gondolkodásra utaló, tevékenységre nevelést előzve, híven a cselekvő iskola szelleméhez. Törekvésében figyelembeveszi a tanár és a gyermek teljesítőképeségét. Mérsékelt és óvatos anyagkiválasztása, továbbá a körvonalak előnyomtatása, valamint a feladatok szövegezése együttesen hivatottak a tanár és a gyermek munkájának könnyítésére, egyszerűsítésére. Ezt látszik igazolni az a szakvélemény, mely az új földrajzi segédkönyvről már kipróbálás alapján hangzott el: „*tekintve a megrövidített órákat is, e füzetek rendkívül hasznos szolgálatot tesznek a szaktanárnak, de főleg a gyakorlati oktatás keresztülvihetése és az eredmény biztosítása érdekében.*“

A munkanaplók módszere higgadt, kiegyensúlyozott, túlzásoktól mentes, összeállítása céltudatos és alkalmas arra, hogy szerzőnek eddigi ilyenirányú munkásságához simulva, a földrajz tanításának hasznára lehessen.

A munkanaplósorozathoz szerző még egy „Útmutató“ könyvecskét is szerkesztett, melyben ismerteti elgondolásait, közli indokait, ismerteti segédkönyvének feladatait, azok célját és értelmét.

(—)

Békési Gizella: A gyermek erkölcsi fejlődése és az erkölcsiség kísérleti vizsgálata. Szeged. 1936. 192 l.

A Herbart-féle pedagógia ellenhatásaként keletkezett újabb neveléstudományi irányok egyike az ú. n. morálpedagógia. Központi gondolata az er-